

CUPRINS

SOMMAIRE

INHALT

CONTENTS

ARHEOLOGIE ȘI ISTORIE VECHE

GEORGETA EL SUSI, Cercetări arheozoologice preliminare în situri Starčevo-Criș timpurii din Câmpia Banatului. Fauna de la Foeni-Gaz și Dudeștii Vechi (jud. Timiș) <i>Archaeozoological researches in Starčevo-Criș sites of the Banat plain. Fauna from Foeni-Gaz and Dudeștii Vechi (Timiș County)</i>	15
CLAUDIA BĂDESCU, IONUȚ BĂLTEAN, Studiu preliminar asupra industriei litice din așezarea neolitică de la Balta Sărată. Campaniile 1999-2000 <i>Étude préliminaire sur l'industrie lithique d'établissement néolithique de Balta Sărată. Les Campagnes 1999-2000</i>	41
DANIELA GURGU, Considerații asupra unui nou punct arheologic de la Ruginosu <i>A new archeological site from Ruginosu (Caraș-Severin County)</i>	53
ADRIAN SABIN LUCA, Daten Bezüglich der "Statuette aus Liubcova II" Kreis Karasch-Sewerin <i>Date despre statueta de la "Liubcova II" județul Caraș-Severin</i>	61
FLORENTINA MARȚIȘ, Reprezentări de zeități pe ceramica neolitică <i>Representation of deities on Neolithic ceramics</i>	73
MARIUS MOGA, BOGDAN BOCHIȘ, Ceramica Tiszapolgár de la Românești – Peștera cu apă (com. Curtea, jud. Timiș). Săpături – Marius Moga, 1948 <i>The Tiszapolgár pottery from Românești – Peștera cu apă. Excavation – Marius Moga, 1948</i>	83
ALEXANDRU SZENTMIKLOSI, Un topor eneolitic de cupru găsit la Semlac (jud. Arad) <i>Une hache énéolithique en cuivre découvert à Semlac (Dép. de Arad)</i>	95

ALEXANDRU SZENTMIKLOSI, RAOUL M. ȘEPTILICI, A second flange-hilted cutting sword from Moșnița Veche <i>O a doua spadă din bronz de la Moșnița Veche (județul Timiș)</i>	109
AUREL RUSTOIU, Un suport de vas roman din cetatea dacică de la Divici (jud. Caraș-Severin) <i>Ein Römischer Gefäßfuss aus der dakischen Befestigung von Divici (Kr. Caraș-Severin)</i>	123
ALEXANDRU FLUTUR, Săpăturile arheologice din <i>principia</i> castrului legionar de la Bersobis – 2000-2001 <i>Excavations in the principia of the legionary fortress at Bersobis – 2000-2001</i>	131
OVIDIU BOZU, Obiecte din bronz descoperite în așezarea romană de la Mehadia, județul Caraș-Severin (II) <i>Bronzegegenstände aus der römischen Siedlung von Mehadia, Kreis Caraș-Severin (II)</i>	147
SORIN NEMETI, Auribus deae. Despre un atribut divin și un instrument de percuție ritual <i>Auribus deae. Sur un attribut divin et un instrument de percussion rituel</i>	165
ANABELA GEANGU, Cercetări de suprafață în hotarul localităților Carani (com. Sânandrei, jud. Timiș) și Hodoni (com. Satchinez, jud. Timiș) <i>Archaeological surface collection in the boundaries of the localities Carani (comm. Sânandrei, Timiș County) and Hodoni (comm. Satchinez, Timiș County)</i>	169
DANIELA TĂNASE, MIRCEA MARE, Piese de port și de podoabă din secolele III-VII în colecția Pongrácz (Catalog) <i>Der Katalog der Trachten-und Zierdestücke aus dem III.-VII. JHS., aus der Sammlung Pongrácz</i>	181
OLIVIAN DULEA, Considerații privind locuirea în Banat și Transilvania în secolele VII-VIII d.Hr. (I. Așezări) <i>Considerations on the habitation from Banat and Transilvania in the 7th-8th centuries A.D.</i>	207
MARIUS MUNTEAN, CARMEN MUNTEAN, Studiu antropologic și de ritual funerar asupra unor schelete provenite de la Sânandrei (jud. Timiș), datate în sec. VII-VIII <i>Anthropological and funeral ritual study of some skeletons from Sânandrei (Timiș County), dated to 7th-8th centuries</i>	265

ISTORIE MEDIE, MODERNĂ ȘI CONTEMPORANĂ

DUMITRU ȚEICU, Problema satelor medievale pustiite din Banat <i>Le problème des villages disparus de Banat</i>	283
LIGIA BOLDEA, Câteva aspecte ale formelor de stăpânire funciară specifice feudalității românești bănățene (sfârșitul sec. XIV – mijlocul sec. XVI) <i>Quelques aspects concernant les formes de maîtrise foncière spécifiques à la féodalité roumaine de Banat (XIVe-XVIe siècles)</i>	301
RAOUL-M. ȘEPTILICI, Un taler contrafăcut de la Maximilianus al II-lea găsit în pădurea de la Rudna (jud. Timiș) <i>Ein verfälschter Taler aus der Epoche des Maximilianus II., in der Nähe des Dorfes Rudna (Kreis Temesch)</i>	323
RĂZVAN PINCA, Cahle medievale din colecția Muzeului de Istorie și Etnografie din Lugoj <i>Medieval tiles from the collection The Museum of History and Ethnography from Lugoj</i>	329
DANIELA MARCU ISTRATE, Cahle transilvănene decorate cu cavaleri. IV. Husarul (sec. XVI-VII) <i>Transylvanian tiles decorated with knights. IV. The Hussar (16th-17th centuries)</i>	361
PETROVICS ISTVÁN, Urban development in the Danube-Tisa-Mureș region in the middle ages <i>Aspecte ale dezvoltării urbane în regiunea Dunăre-Tisa-Mureș în evul mediu</i>	389
IBOLYA ȘIPOȘ, Aspecte social-politice din districtul Lugoj în secolul al XVIII-lea <i>Des aspects socio-politiques du district Lugoj dans le XVIIIème siècle</i>	401
COSTIN FENEȘAN, A doua călătorie a împăratului Iosif al II-lea în Banat (1770) ..	437
LIVIU GROZA, Tabăra de marș de la Timișoara în concepția analiștilor militari austrieci în anul 1817 <i>Das Marschlager in Temeswar in der auffassung der Österreichischen Militäranalytiker in jahr 1817</i>	455
NICOLETA TOMA-DEMIAN, O plachetă mai puțin cunoscută a lui Gozsdu Elek (1849-1919) <i>A little known plaque of Gozsdu Elek (1849-1919)</i>	461

VASILE DUDAȘ, Contribuția băcășenilor la constituirea Partidului Național Român din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș (12-14 mai 1881) <i>La contribution de ceux provenant du Banat a la Constitution du Parti National Roumain de Transylvanie, Banat, Crișana et Maramureș (12-14 mai 1881)</i>	471
RADU ARDELEAN, Rolul băcășenilor la înființarea băncii “Albina” – pagini de istorie economică în ziarul “Dreptatea” (1897) <i>Le role des roumains de Banat dans la fondation de la Banque “Albina” (“L’abeille”)</i>	485
TUDOR-RADU TIRON, Stema Banatului între 1921-1992 <i>Le blason du Banat entre 1921-1922</i>	511
VALERIU GIURAN, Aspecte privind activitățile militare efectuate de Divizia 1 Infanterie din Armata Română în perioada anului 1943 <i>Aspects sur les activités effectuées par la Première Division d’Infanterie de l’Armée Roumaine pendant la période de l’an 1943</i>	537
MARIA VERTAN, Contribuții la cunoașterea rezistenței anticomuniste în Banat <i>Contributions to the knowledge of the anticomunist resistance in the Banat mts.</i>	553
EUSEBIU NARAI, Aspecte privind situația agriculturii în jud. Caraș (1945-1948) <i>Des aspects concernant l’agriculture dans le département de Caraș (1945-1948)</i>	559
VASILE RĂMNEANȚU, Aspecte privind starea de spirit a populației rurale din județul Timiș-Torontal în anul 1946 <i>Certain aspects concerning the state of spirit of the rural population in the Timiș-Torontal County in 1946</i>	589
 ISTORIA CULTURII, MUZEOLOGIE, ISTORIOGRAFIE, CATALOAGE, VARIA	
FLORIN FODOREAN, Precizări privind metodologia de cercetare a drumurilor romane <i>Explanations regarding the methodology of the research of the roman roads</i>	613
DOREL MICLE, Reconstituiri grafice virtuale ale artefactelor arheologice <i>Des reconstitution graphiques virtuelles des artefacts archéologiques</i>	633
DANIELA MICU, Vase din cositor cu inscripții <i>Tin vessels with inscriptions</i>	663

LILIANA ROȘIU, Un punct de vedere asupra abordării în regim de urgență a unor monumente istorice din județul Timiș <i>Un point de vue sur l'intervention d'urgence dans la protection de quelques monuments historiques du district Timiș</i>	693
DANA BĂLĂNESCU, Câteva considerații privind conacele din localitățile Jupa și Valeapai (jud. Caraș-Severin) <i>Some notes on the manors from Jupa and Valeapai (Caraș-Severin Country)</i>	707
DIANA MIHOC ANDRÁSY, DAN LEOPOLD CIOBOTARU, Casa de raport – Tipul principal de imobil în “Stil 1900” din Timișoara <i>The House of Renting Flats the main secession construction type in Timișoara</i>	715
DIANA MIHOC ANDRÁSY, DAN LEOPOLD CIOBOTARU, Palatul Max Steiner din Timișoara. Observații istorice și arhitectonice <i>The Max Steiner palace in Timișoara. Historical and architectural remarks</i>	729
RODICA GIURGIU, Considerații privind activitatea și repertoriul Operei Române din Timișoara <i>Considerations concernant l'activité et le répertoire de l'Opéra Roumain de Timișoara</i>	741
ALEXANDRU SZENTMIKLOSI, JOVAN UZELAC, VALENTIN CEDICĂ, “Dubovac – O necropolă preistorică din Banat” – Expoziție internațională itinerantă	761
NICOLETA DEMIAN, Geme și camee din colecția Muzeului Banatului – Expoziție temporară	765
RODICA GIURGIU, O expoziție inedită: Vioara – o pasiune de o viață. Donația dr. Cornel Șuboni	767

OBITUARIA

JOVAN UZELAC, In memoriam dr. Ljubomir Bukvić	781
FLORIN MEDELEȚ, Milutin V. Garašanin (1920-2002)	787
VASILE DUDAȘ, Mihai Ziman (1930-2002)	788

RECENZII

Claude Sterckx, <i>Le cavalier et l'anguipede</i> . Partie II, în Ollodagos. <i>Actes de la Societe belge d'etudes celtiques</i> , IV,1, 1992, p. 1-126, (Sorin Nemeti) ..	791
---	-----

Dumitru Popa, <i>Viața rurală în Transilvania romană</i> , Ed. Alma Mater, Sibiu, 2001, (Sorin Nemeti)	795
***, TIBISCUM, (<i>Studii și Comunicări de Etnografie și Istorie</i>), Caransebeș, X, 2000. (Petru Rogozea).....	798

DIN CRONICA MUZEULUI BANATULUI

Colectivul Secției de Istorie a Muzeului Banatului în anii 2000 - 2001	801
Studii publicate de membrii Secției de Istorie a Muzeului Banatului în perioada 2000 - 20001	802
Manifestările științifice și activitatea expozițională ale Secției de Istorie a Muzeului Banatului în perioada 2000 - 2001	804
Activitatea de cercetare arheologică a Muzeului Banatului în anul 2000	807
Activitatea de cercetare arheologică a Muzeului Banatului în anul 2001	809
Creșterea patrimoniului Secției de Istorie a Muzeului Banatului, 2000 - 2001	810
Creșterea patrimoniului numismatic al Muzeului Banatului între 2000-2002	811
Publicații intrate în patrimoniul bibliotecii Muzeului Banatului prin schimb național, internațional, donații și achiziții (ianuarie 2000-decembrie 2001)	813
Un colocviu științific desfășurat la Timișoara	818
NORME DE PUBLICARE	821
ABREVIERI	833